

Proje Alkali

Proje Numarası 56049

Durum Keşif

Yer

Türkiye

Sektör

Doğal Kaynaklar

İlan Türü

Özel

Çevresel Kategori

B

Onay Tarihi

23 Temmuz 2025

Açıklanma tarihi

13 Haziran 2025

Proje Tanımı

Karbonsuzlaşma yatırımlarını da içerecek şekilde, Kazan Soda Elektrik Üretim A.Ş.nin ("Kazan" veya "Şirket") soda külü ve sodyum bikarbonat üretim kapasitesinin genişletilmesini desteklemek amacıyla 200 milyon ABD dolarına kadar üst düzey teminatlı kredi ("Proje").

Proje Hedefleri

Proje, küresel ölçekte en maliyet etkin doğal soda külü üreticilerinden birini destekleyerek Türkiye madencilik sektörünün rekabet gücünün ve ihracat kapasitesinin artırılmasına katkıda bulunacak ve ülkenin sürdürülebilir maden değer zincirlerinde konumunu daha da güçlendirecektir. Ayrıca, Bankanın yatırımı Kazan Soda'nın faaliyetlerini daha fazla karbonsuzlaştırma çabalarını destekleyecek ve iklim direncinin artırılmasına katkıda bulunacaktır.

Geçiş Etkisi

ETI puanı: 61

Proje, doğrudan finanse edilen yatırımlar için EBRD'nin Paris uyum yaklaşımının uygulanmasına dayalı olarak Paris Anlaşması'nın azaltım ve uyum hedefleriyle uyumlu olarak belirlenmiştir. Proje, Bankanın Yeşil Ekonomiye Geçiş (GET) hedefleriyle de uyumludur ve tahmini GET payı %95'dür. Kazan Soda, üretim ölçeği, maliyet etkinliği ve çevresel sürdürülebilirliği ile öne çıkmaktadır ve küresel soda külü pazarında lider konumdadır. Trona cevherinin çıkarılmasına dayanan doğal üretim süreci, Şirketi sektördeki en düşük karbon emisyon yoğunluğu ve çevresel ayak izine sahip, dünyanın en düşük maliyetli üreticileri arasında konumlandırmaktadır.

Müşteri Bilgileri

KAZAN SODA ELEKTRİK ÜRETİM

Kazan'ın faaliyetlerinin genişletilmesi için kullanılacak Banka kredisi WE Soda Ltd.ye sağlanacaktır. Kazan, yıllık 3,0 milyon ton soda külü ve 0,2 milyon ton sodyum bikarbonat üretim kapasitesine sahip gelişmiş soda külü üretim tesisleri işletmektedir. Kazan, WE Soda Ltd.nin yüzde yüz iştirakidir. WE Soda Ltd., kimya, cam şişe, nakliye, enerji ve diğer sanayi sektörlerinde faaliyet gösteren küresel bir sanayi grubu olan Ciner Group tarafından kontrol edilmektedir.

EBRD Finansman Özeti

250.000.000,00 ABD doları

200.000.000,00 ABD doları

Taahhüt edilen kredi: 200 milyon ABD dolarına kadar üst düzey teminatlı kredi; bunun 100 milyon ABD dolarına kadar kısmı Banka tarafından sendikasyon yoluyla sağlanabilir.

Taahhütsüz kredi: Kaynak verimliliği, karbonsuzlaştırma ve sürdürülebilirlik alanlarında gelecekteki potansiyel yatırımları desteklemek için 50 milyon ABD dolarına kadar üst düzey teminatlı kredi.

Toplam Proje Maliyeti

286.000.000,00 ABD doları

Çevresel ve Sosyal Özet

Projeyle ilişkili etkiler kolayca tespit edildiği ve çoğunlukla sahaya özgü olduğu için B kategorisinde (2019 ESP) sınıflandırılmıştır. Proje, soda külü için 6. ünite kapasitesi ekleyerek üretimin genişletilmesinden oluşmaktadır. Planlanan kapasite artışı ile soda külü hatlarının sayısı beşten altıya, sodyum bikarbonat hatlarının sayısı ise ikiden üçe çıkarılacaktır.

Yapılan Çevresel ve Sosyal Durum Tespiti (ÇSDT), Projenin genişletilmesi ve işletilmesi ile mevcut faaliyetlerle ilişkili riskler ve etkilere odaklanmıştır. Durum tespiti kapsamında, bağımsız bir danışman tarafından mevcut faaliyetler ve Proje ayrıntılı bir şekilde incelenmiş; Banka personeli sahayı ziyaret etmiş ve kurumsal ve proje düzeyinde müşteri yönetimi birimleriyle ayrıntılı görüşmeler yapılmıştır. ÇSDT, çevresel ve sosyal etkilerin sınırlı ve çoğunlukla sahaya özgü olduğunu ve mevcut faaliyetlerle ilişkili olanların ötesinde ek önemli etkiler oluşmadığını ortaya koymuştur. İnşaat etkileri geçici nitelikte olacaktır. Çevresel ve sosyal etkiler, mevcut çevresel ve sosyal yönetim hükümleri ve imzalanmadan önce Şirket ile mutabık kalınacak bir Çevresel ve Sosyal Eylem Planı (ÇSEP) aracılığıyla uygun şekilde yönetilebilir. Proje ile ilgili herhangi bir arazi edinimi olmamıştır ve planlanmamaktadır. Tüm çalışmalar mevcut sınırlar içinde gerçekleştirilmektedir.

ÇSDT'de Şirketin mevcut faaliyetleriyle ilişkili biyoçeşitlilik üzerindeki etkilerine yönelik yaklaşımının Performans Gerekliliği 6'nın gerekliliklerini karşıladığı ve

bazı durumlarda bu gerekliliklerin ötesine geçtiği belirtilmiştir. Kuyu alanını kapsayan daha geniş alan da dâhil olmak üzere tesisin ekolojik etki alanı içindeki biyoçeşitlilik değerlerini tespit eden biyoçeşitlilik etütleri ve çalışmaları belgelenmiştir. Biyoçeşitlilik çalışmalarının incelenmesi, Şirketin habitat koruma, yerli bitki örtüsünün restorasyonu ve habitat işlevinin sürdürülmesi yoluyla biyoçeşitlilikte Net Kayıp Olmaması hedefine ulaştığını göstermektedir. Yerinde ve yerinde olmayan koruma, tehdit altındaki bitki türlerinin popülasyonlarının geri kazanılması ve en üst düzey avcılarının (kurt, vaşak) geri dönüşü yoluyla Net Biyoçeşitlilik Kazancının elde edilmesi bile mümkün olabilecektir. Projenin biyoçeşitliliği etkilemesi beklenmemektedir.

Bölgedeki su kıtlığı riskleri nedeniyle, Şirket 2024 ile 2030 yılları arasında ürettiği soda külünün su ayak izini 2,25 m³/t'dan 1,60 m³/t'a düşürmek için bir su yönetimi programı uygulamaya başlamıştır. Kazan Soda'nın sera gazı emisyon yoğunluğu, AB Taksonomisi'nde belirtilen endüstriyel referans değerinin önemli ölçüde altındadır.

Tesis içindeki kojenerasyon santralinin hava emisyonları, yetkili makama doğrudan rapor veren sürekli hava emisyon izleme sistemleri tarafından izlenirken, diğer tüm baca ve baca dışı kaynaklar yetkili laboratuvarlar tarafından ölçülmektedir. Baca ve baca dışı emisyonlar ulusal düzenlemelerin gerekliliklerini karşılarken, her bir doğal gaz yardımcı kazanının (her biri 46 MWt) bacalarından kaynaklanan NO_x emisyonları, AB Orta Ölçekli Yakma Tesisleri Direktifi'nde belirtilen emisyon sınır değerini aşmaktadır. Şirket, ilgili hava emisyon azaltma sistemlerinin uygun şekilde çalıştırılmasını ve bakımının yapılmasını sağlayacak ve emisyonların her zaman ulusal düzenlemelere ve ilgili AB Direktiflerine uygun olmasını sağlayacaktır. En son hava emisyonları doğrulama çalışması kapsamında yapılan ortam hava kalitesi ölçümleri, ulusal sınır değerlerin karşılanmasına rağmen PM₁₀ emisyonlarının 2030 yılı için AB hedefleri olan yıllık ortalama konsantrasyonu (20 mg/m³) aştığını ortaya koymuştur. Bu nedenle, Şirket, mevcut ve Proje ile ilgili faaliyetlerle bağlantılı toz sorunlarını ele almak için bir toz yönetim planı geliştirmeli ve uygulamalıdır. Bu eylem, ÇSEP'te yer almaktadır.

Şirketin, iyi kurulmuş bir iş sağlığı ve güvenliği (İSG) yönetim sistemi vardır ve yapılandırılmış güvenlik programları uygulanmaktadır. Son beş yılda ölümcül kaza veya meslek hastalığı vakası bildirilmemiştir. Şirket, kapsamlı proses güvenliği prosedürlerine sahiptir; ancak tesis genelinde kapsamlı bir HAZOP çalışması geliştirilmesi ve uygulanması gerekmektedir. Yatırım projesinin teknik özellikleri ayrıntılı olarak belirtilmiştir; ancak kapasite artışı ve bunun mevcut tesisle entegrasyonu ile proses güvenliği üzerindeki etkisi yeterince değerlendirilmemiştir. Müşterinin tesisin genel proses güvenliğini gözden geçirmesi ve teknik spesifikasyonların bir üçüncü taraf proses güvenliği uzmanı tarafından değerlendirilmesi için ÇSEP'te belli bir eylem belirlenmiştir (tasarlanan kapasitenin üzerindeki üretim performansı dikkate alınarak).

Tesis, Ankara şehir merkezinin yaklaşık 35 km kuzeybatısında ve Sincan ilçe merkezinin yaklaşık 15 km kuzeybatısında yer almaktadır. En yakın yerleşim yeri, yaklaşık 800 metre doğuda bulunan İncirlik mahallesidir. Şirket, yerel toplulukların taleplerini, önerilerini ve şikâyetlerini bildirmek, iletmek, takip etmek ve yönetmek için formlarla desteklenen bir Yerel Halkla İlişkiler Politikası geliştirmiştir. ÇSDT'de Şirketin Yerel Halkla İlişkiler Politikası vasıtasıyla ana paydaşlarını belirlemesiyle Performans Gerekliliği 10 ile de tam uyum sağladığı ortaya koyulmuştur. Söz konusu Politika Şirketin kuyu sahası ve üretim tesislerinin yakınında yaşayan yerel halkı kilit paydaş grubu olarak kabul etmektedir ve Şirket bu topluluklarla düzenli olarak iletişim hâlinindedir. ÇSDT saha ziyareti sırasında Banka personelinin katılımıyla yerel halkın temsilcileriyle istişare toplantısı düzenlenmiştir. Toplantıda, sınırlı ve kontrollü ayak izi, yerel istihdam, düzenli katılım, şikâyet yönetimi ve ihtiyaçlar ve katılımcı bir yaklaşım temelinde geliştirilen ve uygulanan topluluk yatırım programları nedeniyle Projeye yönelik geniş bir halk desteği olduğu ortaya çıkmıştır. Toplumsal yatırım projeleri için, ilgili yerel makamların katılımı ve desteğinin sürekli olarak sağlandığı belirtilmiştir. Yerel halktan gelen şikâyet ve taleplerin belgelendirildiği ve zamanında yanıtlandığına dair kayıtlar mevcuttur. Şirket, paydaşların süreçlere katılım sağlamasına izin veren prosedürlere sahiptir ve bu konuda iyi performans göstermektedir. Ancak yine de katılım faaliyetlerini bir yönetim planı aracılığıyla resmî hâle getirmek, bunları kaydetmek ve izlemek, ayrıca dış şikâyet yönetimini sağlamak amacıyla bir Paydaş Katılım Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır.

Şirketin, ulusal mevzuata ve belirli Performans Gerekliliği 2 altındaki gerekliliklere uygun insan kaynakları (İK) politikası ve ilgili İK prosedürlerine sahip olduğu değerlendirilse de iş gücü ve çalışma koşulları, şikâyet yönetimi, çalışma süresi yönetimi ve üçüncü taraf çalışanların çalışma koşullarının düzenlenmesi ile ilgili eksiklikler tespit edilmiştir. Bu eksiklikler, yönetim planı iyileştirmeleri, şikâyet yönetiminin güçlendirilmesi ve çalışma ve iş gücü koşullarına ilişkin düzenli denetimlerin gerçekleştirilmesi yoluyla ÇSEP'te ele alınarak iyileştirilecektir. Şikâyet yönetimi, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet (TCDŞ) ile ilgili şikâyetleri ve olayları da kapsayacak şekilde geliştirilecektir. Proje için Teknik Olmayan Özet (NTS) ve Paydaş Katılım Planı (PKP) hazırlanmış olup, bunlar Şirket tarafından ve EBRD web sitesinde yayımlanacaktır.

Şirket İletişim Bilgileri

Ömer Ziya Ercengiz

+447770089736

PSD'nin En Son Güncellendiği Tarih

30 Haziran 2025

Geçiş etkisini anlamak

EBRD'nin geçiş etkisini ölçmeye yönelik yaklaşımına dair daha fazla bilgi edinmek için [buraya](#) tıklayınız.

İş fırsatları

İş fırsatları veya satın almayla ilgili konular için müşteri firma ile irtibat kurunuz. Satın almayla ilişkili olmayan EBRD proje soruları için irtibat bilgileri:

Tel: +44 20 7338 7168

E-posta: projectenquiries@ebrd.com

Kamu sektörü projeleri için [EBRD Satın Alma](#) bağlantısını ziyaret ediniz:

Tel: +44 20 7338 6794

E-posta: procurement@ebrd.com

Genel sorular

Diğer sorularınızı [EBRD Talep Formu](#) aracılığıyla sorabilirsiniz.

Çevresel ve Sosyal Politika (ESP)

ESP (Çevresel ve Sosyal Politika) ve ilgili Çevresel ve Sosyal Gereklilikleri (ESR'ler), EBRD'nin "çevresel uygunluğu ve sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek" yönündeki taahhüdünü uygulamaya koyma yöntemlerini belirler. ESP ve ESR'ler, kamunun aydınlatılması ve kamuoyunun görüşünün alınması hakkındaki ulusal kanunların ilgili gerekliliklerine müşterilerin uymasına ve müşterinin ve projenin özellikle çevresel ve sosyal (Ç&S) performansına dair paydaşlardan kaygı ve şikayetlerin alınması ve çözümünün kolaylaştırılmasına yönelik bir şikayet mekanizması kurmasına dair özel hükümleri kapsar. EBRD ayrıca müşterilerinden, projelerin risk ve etkileri ile ilgili gerekli bilgileri projenin çevresel ve sosyal risk ve etkilerinin doğası ve ölçeği ile orantılı olarak uygun şekilde açıklamasını veya paydaşları ile anlamlı istişareler gerçekleştirmesini, paydaşlarının geri bildirimlerini dikkate almasını ve bunlara cevap vermesini ister.

EBRD'nin bu konudaki uygulamalarına dair diğer bilgiler ESP'de ortaya konulmuştur.

Ahlaki bütünlük ve yolsuzlukla mücadele

EBRD Uyumdan Sorumlu Yetkilinin Ofisi (OCCO) iyi yönetimi teşvik eder ve Bankanın tüm faaliyetlerinde uluslararası iyi uygulama örneklerine uygun olarak yüksek ahlaki bütünlük standartlarının uygulanmasını sağlar. Projelerin ahlaki bütünlük veya saygınlığa ilişkin Banka için kabul edilemez riskler taşımadığından emin olmak adına tüm Banka müşterilerinde ahlaki bütünlük durum tespiti çalışması yürütülür. EBRD, sorunların proje değerlendirme ve onay aşamalarında tespit edilmesi ve çözülmesinin, Banka işlemlerinin ahlaki

bütünlük içinde yerine getirilmesi açısından en etkili yöntem olduğuna inanmaktadır. OCCO bu koruyucu çalışmalarda kilit rol oynar ve yatırım sonrasında da projelerdeki ahlaki bütünlük risklerinin izlenmesine yardımcı olur. OCCO ayrıca EBRD'nin finanse ettiği projelerde sahtekarlık, yolsuzluk ve görevi suiistimal iddialarını araştırmaktan sorumludur. Sahtekarlık veya yolsuzluktan şüphelenen Banka içinden veya dışından herkes, Kurumsal Uyum Direktörüne compliance@ebrd.com adresi üzerinden e-posta yoluyla yazılı bir rapor sunmalıdır. OCCO kendisine raporlanan tüm meseleleri takip edecektir. Raporlanan tüm hususları inceleyecektir. Raporlar Banka'nın veya Banka'nın faaliyet gösterdiği ülkelerin dillerinden herhangi birinde olabilir. Raporlardaki bilgiler iyi niyet temelinde sunulmalıdır.

Bilgiye Erişim Politikası (AIP)

1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe giren AIP, EBRD'nin stratejileri, politikaları ve faaliyetleri hakkında farkındalığı ve anlayışı artırmak amacıyla bilgileri nasıl açıkladığını ve paydaşlarıyla nasıl etkileşim kurduğunu belirlemektedir. EBRD internet sitesindeki bilgiler için lütfen [Bilgiye Erişim Politikası](#) sayfasını ziyaret ediniz.

Diğer sorularınızı [EBRD talep formu](#) aracılığıyla sorabilirsiniz.

Bağımsız Proje Hesap Verebilirlik Mekanizması (IPAM)

Eğer çevresel, sosyal veya kamuyu aydınlatmaya ilişkin endişeleri Müşteri veya Banka ile (örneğin, müşterinin proje düzeyinde şikayet mekanizması yoluyla veya Banka yönetimiyle doğrudan iletişime geçilerek) ele alma çalışmaları başarısız olursa bireyler ve kurumlar endişelerini EBRD'nin Bağımsız Proje Hesap Verebilirlik Mekanizması (IPAM) aracılığıyla ele alma yoluna da gidebilirler.

IPAM projeye ilişkin, bir zarara yol açmış (veya açması muhtemel) hususları bağımsız olarak inceler. Mekanizmanın amacı; çevresel, sosyal ve kamuyu aydınlatmaya ilişkin sorunları çözmek için proje paydaşları arasında diyalog kurulmasını desteklemek; Bankanın [Çevresel ve Sosyal Politikasına](#) veya [Bilgiye Erişim Politikasının](#) projeye özel hükümlerine uyup uymadığını tespit etmek ve eğer varsa bu politikalarla ilgili uyumsuzlukları ele almak, aynı zamanda Banka açısından gelecekteki uyumsuzluk sorunlarını önlemektir.

IPAM ve görevleri hakkında daha fazla bilgi edinmek ve [İnceleme talebinde bulunmak](#) için lütfen [Bağımsız Proje Hesap Verebilirlik Mekanizması web sayfasını](#) ziyaret edin. Alternatif olarak, IPAM hakkında ve talep gönderme konusunda rehberlik ve daha fazla bilgi için ipam@ebrd.com adresinden IPAM ile e-posta yoluyla iletişime geçebilirsiniz.